

OBILNO SNEŽENJE OB KONCU KOLEDARSKE ZIME 2006/2007

Datum objave: 22. 3. 2007

Nenavadno toplo vreme, ki se je začelo z lanskim septembrom je trajalo še vso zimo in se nadaljevalo dolgo v marec. Z izjemo začetka novembra izrazito hladnih obdobj ni bilo, zato kljub dokaj normalni količini padavin v zimskih mesecih po večini nižin ni niti enkrat obilno snežilo. Po zelo topli prvi polovici marca pa je zima vendarle pokazala svojo moč tudi po nižinah. 19. marca je Slovenijo preplaval hladen polarni zrak in z izjemo nižjih predelov Primorske je dež povsod prešel v sneg. Do naslednjega jutra je marsikje v višjih legah v zgolj 24 urah zapadlo več kot pol metra snega, po nižinah pa večinoma med 10 in 30 cm. Ponekod je bil presežen marčevski rekord v višini novozapadlega snega, na meteorološki postaji Vogel pa od začetka meritev še niso namerili takšne količine novega snega.

Vremenska slika nad Evropo

V soboto, 17. marca, je nad Grenlandijo in Islandijo nastala dolina z mrzlim zrakom v višinah, ki se je hitro pomikala proti jugovzhodu. V noči na nedeljo je zajela Britansko otočje, v prizemni plasti pa se je med Islandijo in Norveško močno poglobilo ciklonsko območje, ki je s svojim jedrom potovalo proti južni Skandinaviji. Dolina se je v nedeljo usmerila proti jugu in v noči na ponedeljek skupaj s hladno fronto dosegla zahodno Sredozemlje. Nad našimi kraji so v soboto v višinah še pihali šibki do zmerni vetrovi zahodni do severni vetrovi, v nedeljo čez dan pa se je vse v spodnji plasti ozračja veter okrepil in obrnil na jugozahodno do zahodno smer.

Na sprednji strani doline je v noči iz nedelje na ponedeljek nad severno Italijo nastal sekundarni ciklon, ki se je čez dan in v noči na torek še poglobil. Ciklon nad severno Evropo je hitro oslabil in se pomikal proti Finski. Nad Slovenijo so sprva še pihali večinoma zmerni do močni jugozahodni vetrovi, v nižjih plasteh ozračja pa je v ponedeljek čez dan s severnimi do vzhodnimi vetrovi začel pritekati občutno hladnejši zrak. Veter v višinah se je obračal iz jugozahodne na južno smer.

V noči na torek se je v višinah začelo iz doline oblikovati samostojno jedro hladnega zraka, ki je segalo do severa Tunizije in Alžirije. Veter v višinah je v torek čez dan oslabil, zato so padavine pri nas počasi oslabele in v torek popoldne večinoma ponehale.

Razvoj vremena pri nas

V nedeljo, dan pred ohlavitvijo, je bilo vreme še povsem pomladno, najvišje dnevne temperature so v nižjih legah presegle 15 °C. Čez dan je bilo v hribovitih krajih zahodne Slovenije že večinoma oblačno vreme, a do sredine noči na ponedeljek še brez omembe vrednih padavin. V ostalem delu Slovenije je prevladovalo bolj ali manj sončno vreme, v noči na ponedeljek pa se je povsod pooblačilo.

V ponedeljek zjutraj je predvsem v hribovitih krajih severne in zahodne Sloveniji deževalo in snežilo, meja sneženja je bila okoli 1500 metrov visoko. Okoli 7. ure zjutraj je ohladitev od severa najprej zajela Goričko. Ohladitev, ki se je širila proti jugu in zahodu, je kmalu zajela celotno Pomurje, Slovenske Gorice in Podravje. Pozno dopoldne je ohladitev zajela širše Celjsko območje, Zgornjesavsko dolino in ostale kraje blizu severne meje. V zgodnjih popoldanskih urah se je naglo ohladilo tudi v Ljubljanski in Novomeški kotlini, pozno popoldne in zvečer pa je ohladitev dosegla tudi ostale kraje. Pred ohlavitvijo je bilo po nižinah še večinoma nad 8 °C, nato je v nekaj urah temperatura močno padla (slika 1) in dež je povsod, razen v nižjih delih Primorske, prešel v sneg.

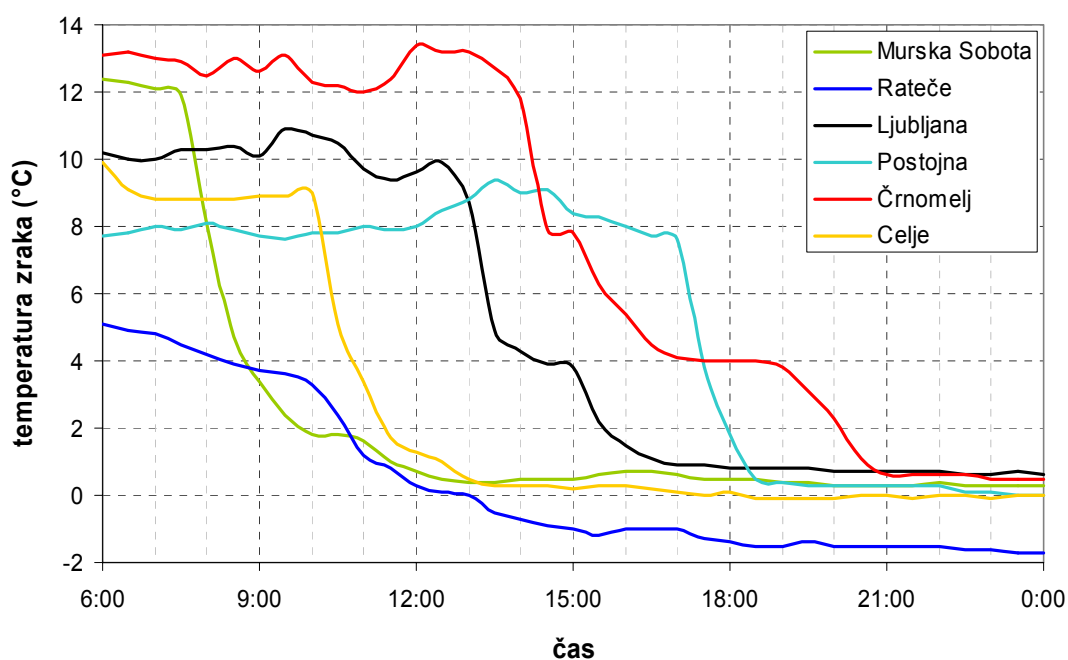
Do 19. ure zvečer je največ snega v nižjih predelih zapadlo na Krajskogorskem. V Ratečah so izmerili kar 43 cm novega snega v dvanajstih urah. Po nižinah je večinoma zapadlo do 10 cm snega. Ponoči se je sneženje predvsem v osrednji, južni in zahodni Sloveniji okrepilo in do jutra je ponekod zapadlo še dodatnih 20 cm snega in več. V torek čez dan je ponekod še snežilo, a padavine niso bile več obilne.

Količina novozapadlega oz. novega snega, to je snega, ki pade v 24 urah pred meritvijo, je ponekod dosegla izjemne vrednosti. V preglednici 1 so zbrane vrednosti novozapadlega snega, izmerjene 20. marca ob 7. uri zjutraj na nekaterih meteoroloških postajah. Na postaji na Voglu od začetka meritev pred 24 leti še niso namerili toliko novega snega kot ob zadnjem sneženju. V Sevnem in Žusmu so od leta 1961 dalje le enkrat namerili več novega snega kot ob zadnjem sneženju. Poleg omenjenih postaj je bil podrt dosednji marčevski rekord v višini novozapadlega snega tudi v Topolu pri Medvodah in Čemšeniku.

Preglednica 1. Višina novozapadlega snega, izmerjena 20. marca 2007 na nekaterih meteoroloških postajah. Novi marčevski rekordi so poudarjeni s krepkim rdečim tiskom. Za primerjavo sta dodana marčevski rekord v novozapadlem snegu in najkasnejše sneženje (v zimski sezoni) z večjo količino novozapadlega snega kot je bila 20. marca 2007.

ime postaje	obdobje meritev	20.3.2007	marčevski rekord do leta 2006		najkasnejše sneženje z več novega snega	
		višina	višina	datum	višina	datum
Brnik	1963–2007	30	39	4.3.1970	35	8.3.2004
Celje	1947–2007	22	40	6.3.2006	23	10.3.1976
Čemšenik	1987–2007	47	39	6.3.2006	70	10.2.1999
Grčarice	1961–2007	46	75	10.3.1976	75	10.3.1976
Kredarica	1955–2007	70	84	20.3.1961	80	26.3.1990
Lesce	1979–2007	28	30	8.3.2004	30	13.3.1996
Lisca	1985–2007	35	35	21.3.1987	43	15.4.1985
Ljubljana Bežigrad	1948–2007	19	44	10.3.1976	20	3.4.1952
Murska Sobota	1950–2007	9	27	7.3.1955	18	31.3.1977
Novo mesto	1951–2007	28	44	7.3.1964	33	9.3.1976
Postojna	1950–2007	30	61	4.3.1970	40	6.4.1970
Rateče	1949–2007	58	88	12.3.1958	80	31.3.1975
Sevno	1961–2007	48	40	10.3.1976	60	11.11.1979
Šmartno pri Slovenj Gradcu	1949–2007	21	49	6.3.2006	22	3.4.1970
Topol pri Medvodah	1955–2007	52	50	4.3.1970	55	17.2.1969
Vogel	1983–2007	80	70	2.3.2000	/	/
Žusem	1961–2007	51	28	6.3.2006	55	10.2.1999

Slika 1. Potek temperature zraka na nekaterih samodejnih meteoroloških postajah 19. marca od 6. ure zjutraj do polnoči. Iz medsebojne primerjave potekov je razvidno, da je ohladitev najprej zajela severovzhodne kraje in se nato širila proti jugu in zahodu. Padec temperature je bil v Murski Soboti, Celju in Postojni zelo hiter, medtem ko je bila v Ratečah ohladitev dosti bolj počasnejša in tudi manj izrazita.

Slika 2. Na prelazu Črnivec med Kamnikom in Gornjim Gradom je zapadlo skoraj pol metra snega. Foto: Matjaž Černevshek

Slika 3. Nenavadno veliko snega, skoraj pol metra, je zapadlo tudi v Polhovem Gradcu. Foto: David Račič

Slika 4. V Ljubljani je sneg prekril cvetoče magnolije. Foto: Teja Logar

Pripravil:

Gregor Vertačnik, univ. dipl. meteorolog

Datum: 22. 3. 2007

